

## **Ändring i förordningen om handel med utsläppsrätter för att undanta vissa mindre fjärrvärmeanläggningar från Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter**

### **Sammanfattning**

- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ställer sig tveksamt till förslaget. Avgränsning och effekter är otydliga och kan innebära ökade kostnader och slopad tilldelning av utsläppsrätter för många fjärrvärmeanläggningar.
- Förslaget riskerar att försämra konkurrenskraften för fjärrvärme och kraftvärme på vissa orter i en tid när dessa redan har en tuff konkurrenssituation samtidigt som de fyller viktiga funktioner i energisystemet. Dessutom finns parallella förslag om skatt på avfallsförbränning och höjd energi- och koldioxidskatt på bränslen i kraftvärmen, vars sammantagna effekter behöver beaktas i relation till den energipolitiska inriktningen på konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och kraftvärmeproduktion.
- Förslaget kan innebära en förmögenhetsöverföring från kommun till stat, vilket bör regleras i enlighet med finansieringsprincipen.

### **Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter**

#### **Oklar effekt av att undanta mindre fjärrvärmeanläggningar från systemet för handel med utsläppsrätter**

Kommuner, landsting och regioner är på många sätt föregångare i Sveriges arbete med att ställa om energisystemet till förnybar energi, i både energiproduktion och energianvändning i byggnader och transporter. SKL stödjer en omställning av energisystemet till förnybar energi och en effektiv energianvändning genom långsiktiga och effektiva styrmedel.

Förslaget har som ett syfte att minska den administrativa bördan av att ingå i ETS-systemet genom att undanta mindre anläggningar som Sverige valt att lägga till i ETS-systemet utöver EU:s krav, särskilt när dessa har relativt små utsläpp.

SKL ställer sig dock tveksamt till förslaget då dess effekter och omfattning av anläggningar är otydliga och kan innebära försämrad konkurrenskraft genom minskad tilldelning av utsläppsrätter och ökade kostnader för koldioxidskatt för fossila bränslen. Syftet är att undanta mindre fjärrvärmeanläggningar, men med en gräns på fossila utsläpp på 2500 ton under en treårsperiod skulle i stort sett alla biobränsleeldade fjärrvärmeanläggningar kunna omfattas och mista sin tilldelning av utsläppsrätter.

**Den sammantagna effekten av flera förslag behöver beaktas**

Förslaget behöver även ses i relation till flera andra aktuella förslag, om skatt på avfallsförbränning, höjd energi- och koldioxidskatt på bränslen i kraftvärmen och sänkta elcertifikatpriser. Effekten på energisystemet i stort och fjärrvärmesystemets konkurrenskraft behöver ses sammantaget för alla dessa förslag. De riskerar att kraftigt försämra konkurrenskraften för fjärrvärme och kraftvärme på vissa orter i en tid när dessa redan har en tuff konkurrenssituation samtidigt som de fyller viktiga funktioner i energisystemet.

Förslagen går på tvärs med ställningstaganden i Energikommissionen och energi-politisk inriktningsproposition om vikten av en konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och kraftvärmeproduktion. Den relativa konkurrenskraften för dessa har försämrats av genomförda skattesänkningar för kärnkraft och vattenkraft och ett utökat system för gröna certifikat. Energikommissionen påvisade en svår konkurrenssituation för kraftvärme och fjärrvärme, där cirka 1000 MW eleffekt i kraftvärmen väntas läggas ner i tidsperspektivet 2025. Det är ur effektbalanssynpunkt viktigt att det finns planerbar kraftproduktion vintertid. Alltför många orter i landet har en kritisk effektsituation, vilket hindrar investeringar i bostadsbyggande, industri och datacentra. Ersättningsinvesteringar i produktion och nätkapacitet tar flera år att genomföra.

SKL har motsatt sig en skatt på förbränning av avfall, som det var formulerat i SOU 2017:83 Brännheta skatter. Om en sådan skatt ändå införs i enlighet med regeringsförklaringen och januariöverenskommelsen anser SKL att den bör utformas så den styr mot att minska fossil plast i avfall, genom att baseras på avfallets innehåll av fossilt plast, och minska i den omfattning som fossil plast är utsorterad. Det skulle stödja sorteringsanläggningar, underlätta återvinning och påverka flödena av plast.

Sveriges Kommuner och Landsting

Vesna Jovic

Gunilla Glasare